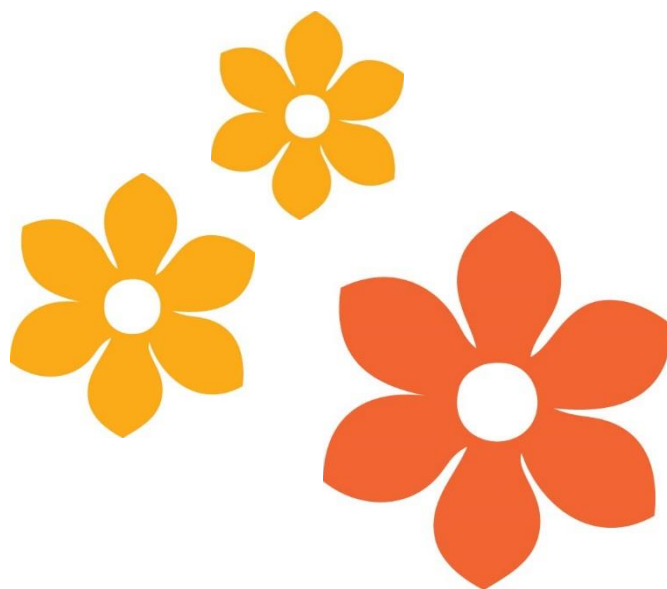

**Suomen
Kotiseutuliitto**

Finlands Hembygdsförbund

TOIMINTASUUNNITELMA 2018

Sisällys

1. YLEISTÄ	4
2. EUROOPPALAINEN KULTTUURIPERINNÖN TEEMAVUOSI 2018	6
3. JÄSENISTÖ	7
3.1 KUNNIAJÄSENET	7
3.2 YHTEISÖJÄSENET.....	7
3.3 KANNATTAJAJÄSENET ELI KOTISEUTUKLUBI.....	7
4. HALLINTO	7
4.1 VUOSIKOKOUS	7
4.2 VALTUUSTON JÄSENTEN VAALI JA VALMISTELUVALIOKUNTA	8
4.3 VALTUUSTO.....	8
4.4 HALLITUKSEN VAALIVALIOKUNTA.....	8
4.5 HALLITUS	8
4.6 JAOSTOT, TYÖRYHMÄT JA NEUVOTTELUKUNNAT	8
<i>Kulttuurisesti monimuotoinen Suomi ja suomalaisuus -jaosto.....</i>	<i>8</i>
<i>Uudet toimintamuodot kotiseututyössä -jaosto.....</i>	<i>9</i>
<i>Kaupunkijaosto.....</i>	<i>9</i>
<i>Paikallismuseotyöryhmä</i>	<i>9</i>
<i>Sääntötyöryhmä.....</i>	<i>9</i>
<i>Seurantaloasian neuvottelukunta ja työvaliokunta.....</i>	<i>9</i>
4.6 SÄÄNTÖUUDISTUS	9
4.7 KOTISEUTUSÄÄTIÖ JA KOTISEUDULLE-KERÄYS	10
5. JÄRJESTÖTOIMINTA.....	10
5.1 LAUSUNNOT JA EDUNVALVONTA	10
5.2 KOULUTUSTOIMINTA	10
5.3 JÄSENEDET JA -PALVELUT	11
<i>Jäsenedet</i>	<i>11</i>
<i>Jäsenpalvelut.....</i>	<i>11</i>
5.4 KOTISEUTULIITON STRATEGIAN TOIMEENPANO JA SEURANTA	11
5.5 VALTAKUNNALLISET KOTISEUTUPÄIVÄT.....	12
5.6 MAAKUNNALLINEN KOTISEUTUTOIMINTA	12
5.7 PAIKALLISTOIMINTA	12
5.8 TUNNUSTUKSENOSOITUKSET	13
5.9 PALKITSEMISET.....	13
5.10 YHTEISTYÖ JA JÄSENYYDET ERI YHTEISÖISSÄ	14
5.11 KANSAINVÄLISET YHTEYDET.....	14
6. SEURANTALOTOIMINTA	15

7. HANKKEET JA PROJEKTIT	15
7.1 EUROOPAN KULTTUURIYMPÄRISTÖPÄIVÄT	15
7.2 KULTTUURIYMPÄRISTOMME.FI	16
7.3 TURUN KANSAINVÄLISET KIRJAMESSUT	16
7.4 PAIKALLISMUSEOHOITAJAN KOULUTUS	16
7.5 YHDISTYKSET JA KUNNAT KULTTUURIKUMPPANEINA -HANKE	16
7.6 AKTIIVINEN KANSALAINEN JA KULTTUURIYMPÄRISTÖVAIKUTTAJA -HANKE	16
7.7 EUROPA NOSTRA FINLAND -PALVELUT	17
8. VIESTINTÄ JA JULKAISUT.....	17
8.1 KOTISEUTU-VUOSIKIRJA	17
8.2 KOTISEUTUPOSTI	17
8.3 HILJA-UUTISKIRJE.....	18
8.4 VERKKOSIVUT	18
8.5 SOSIAALINEN MEDIA.....	18
9. TALOUS	19
10. TOIMIHENKILÖT JA TOIMISTO.....	19

1. YLEISTÄ

Suomen Kotiseutuliitto on kotiseututyön valtakunnallinen keskusjärjestö ja Suomen suurin kulttuurialan kansalaisjärjestö.

Kotiseutuliiton sääntöjen tarkoituspykälät päivitetään vuoden 2018 vuosikokouksessa. Vuonna 2018 liitto toteuttaa tarkoitustaan voimassa olevien sääntöjensä perusteella, joiden mukaan liiton tarkoituksena on:

”edistää kansallista kulttuuria erityisesti maakunnallisten ja paikallisten piirteiden pohjalta, ohjata ja kehittää kokonaisvaltaista kotiseututyötä maassamme sekä huolehtia kotiseututyön tavoitteiden toteutumisesta yhteiskunnan kehityksessä.

*Tarkoituksensa toteuttamiseksi liitto kotiseututyön **etujärjestönä** vaikuttaa lainsäädäntöön ja hallintoon paikallisen ja alueellisen kotiseututoiminnan edellytysten tukemiseksi sekä elinympäristön laadun ja ihmisten viihtyvyyden parantamiseksi ja **keskusjärjestönä** huolehtii jäsenyhteisöjensä toimintavalmiuksien kehittämistä ja palvelee jäseniään antamalla neuvontaa ja koulutusta, harjoittamalla julkaisutoimintaa sekä edistämällä kotiseutututkimusta ja -tuntemusta.”*

Liiton toiminta nojaa edelleen Rakkaudesta kotiseutuun -strategiaan (2014). Lisäksi vuoden 2018 toimintaa leimaa erityisesti eurooppalainen kulttuuriperinnön teemavuosi (ks. luku 2), kotiseudulle-keräyksen ja Kotiseutusäätiön edistäminen sekä toiminnan päälinjojen toteuttaminen. Vuosikokous valitsi elokuussa 2017 lähiajan toiminnan päälinjoiksi seuraavan kokonaisuuden:

Kotiseutuliiton strategiatyö jatkuu:
Kulttuurisesti monimuotoinen Suomi ja suomalaisuus
Asukkaiden osallisuuden vahvistaminen
Uudet toimintamuodot kotiseututyössä

Hallitus perusti vuonna 2017 alussa päälinjojen mukaisia jaostoja (ks. luku 4.6), joiden tehtävänä on valmistella ja tehdä aloitteita liiton toiminnan kehittämiseksi. Samalla ne toimivat liiton ja ympäröivän yhteiskunnan ja eri toimijoiden välisenä yhdyssiteenä. Kulttuurisesti monimuotoinen Suomi ja suomalaisuus -jaosto ideoi ja järjestää työseminaarin jaoston teemoista 13.4.2018 Opetushallituksen tiloissa. Sen evästmänä pidetään laaja keskustelutilaisuus Lappeenrannan kotiseutupäivillä elokuussa 2018. Nämä tilaisuudet ovat myös osa eurooppalaisen kulttuuriperinnön teemavuoden ohjelmaa.

Toimintavuoden aikana kootaan myös jäsenkentän hyviä toimintamalleja liittyen toiminnan päälinjoihin.

Vuoden 2018 aikana Kotiseutuliitto seuraa tarkasti maakuntauudistuksen etenemistä ja vaikuttaa osaltaan, että vuoden 2016 vuosikokouksen antaman *Maakuntauudistus ja identiteettityö* -julkilausuman sekä vuoden 2017 vuosikokouksen antaman *Kaikilla on oikeus kotiseutuun* -julkilausuman henki toteutuu uudistuksen edetessä mahdollisimman hyvin.

Toimintavuoden aikana otetaan käsittelyyn liiton huomionosoitukset ja muut seikat, jotka koskevat liiton 70-vuotisjuhlavuotta 2019.

Rakkaudesta kotiseutuun

SUOMEN KOTISEUTULIIITON STRATEGIA

VUOTEEN 2025

Missio

Suomen Kotiseutuliitto edistää moniarvoista suomalaista kotiseututyötä paikallisiin lähtökohtiin pohjautuen.

Visio

Suomen Kotiseutuliitto on paikallisuuden kuuluva ääni.

Arvot

Avoimuus

Osallisuus

Paikallisuus

Yhteenkuuluvuus

Kotiseuturakkaus

Viisi painopistettä

Suomen Kotiseutuliitto on ennen kaikkea edunvalvoja ja keskusjärjestö

1. Jäsenkentän toiminnan tukeminen

- jäsenistön osaava toiminta ja toiminnan laadun kehittäminen
- koulutukset
- opastus hanketoimintaan
- Kotiseutuliiton, jäsenten ja muiden toimijoiden yhteistyön kehittäminen

2. Toiminnan sisältö

- käsitteiden päivittäminen, mm.
 - kotiseututyö
 - paikallisuus
 - moniarvoisuus
- edunvalvonta
- keskusjärjestötyö

3. Kansalaiset osallisina yhteiskunnassa

- osallisuus lähidemokratiassa
- paikallinen vaikuttaminen

4. Talouden turvaaminen

- Kotiseutuliiton talouden turvaaminen
- mahdollisuuksien kartoittaminen jäsenyhdistysten toiminnan taloudelliseen tukemiseen (esim. säätiö)

5. Tehokas viestintä

- sähköinen viestintä
- julkaisut ja painetut tiedotteet ym.
- sisäinen viestintä
- ulkoinen viestintä

2. Eurooppalainen kulttuuriperinnön teemavuosi 2018

Euroopan unioni on nimennyt vuoden 2018 Kulttuuriperintövuodeksi. Kulttuuriperintövuosi on sateenvarjo, jonka alla toteutetaan projekteja, tapahtumia, aloitteita ja kampanjoita ympäri Eurooppaa. Suomessa vuoden koordinaatiosta vastaa Museovirasto.

Suomessa vuoden pääteemana on osallisuus kulttuuriperintöön. Vuoden toteuttamiseen voivat osallistua kaikki halukkaat: kaikki kulttuuriperinnöstä kiinnostuneet, kulttuuriperinnön ammattilaiset, kansalaisjärjestöt, alueelliset ja paikalliset toimijat.

Vuoden kansallisena tavoitteena on paitsi edistää osallisuutta ja osallistumista myös lisätä kulttuuriperinnön saavutettavuutta, saatavuutta sekä kulttuuriperinnön kestäväää käyttöä. Tärkeä näkökulma vuoden tavoitteissa on myös kulttuuriperintö kohtaamisten paikkana ja vuoropuhelun välineenä, sosiaalisena voimavarana.

Teemavuoden tavoitteissa yhdistyvät eurooppalaisuus ja *paikallisuus*: vuoden aikana kannustetaan yhä useampia tutustumaan Euroopan moninaiseen kulttuuriperintöön ja pohtimaan samalla sen merkitystä omassa arjessa. Entä mikä on juurien ja kulttuuriperinnön merkitys yhteiskunnan rakennusaineena nyt ja tulevaisuudessa?

Liitto toteuttaa kulttuuriperinnön teemavuotta etenkin viestinnän keinoin. Kannustamme jäsenyhteisöjä mukaan teemavuoden viettoon.

Valtakunnalliset kotiseutupäivät Lappeenrannassa elokuussa (ks. luku 5.5) on toimintavuoden keskeisin kulttuuriperintötapahtuma. Päivien keskusteluissa teemavuosi on itsestään selvästi mukana.

Myös maakunnallisissa tilaisuuksissa (luku 5.6) eurooppalainen kulttuuriperinnön teemavuosi 2018 on keskeinen keskusteluteema. Maakunnallinen tilaisuus järjestetään kaikkiaan 11 maakunnassa. Tilaisuuksissa Kotiseutuliiton jäsenyhdistykset, jäsenkunnat ja maakunnan liitto sekä kannattajajäsenet kohtaavat liiton edustajia ja toisiaan ja keskustelevat ajankohtaisista teemoista.

Euroopan kulttuuriympäristöpäivät (luku 7.1) toteuttaa osaltaan teemavuotta, ja kannustaa yhteisöjä keskusteluun ja tapahtumiin. Kulttuuriympäristöpäiviä koordinoidaan Kotiseutuliitosta.

Myös liiton muissa hankkeissa teemavuosi pidetään esillä. Lisäksi liiton viestinnässä ja jaostojen työssä huomioidaan teemavuosi monin eri tavoin.

Kulttuurisesti monimuotoinen Suomi ja suomalaisuus -jaosto ideoi ja järjestää työseminaarin jaoston teemoista 13.4.2018 Opetushallituksen tiloissa. Sen evästäjänä pidetään laaja keskustelutilaisuus Lappeenrannan kotiseutupäivillä elokuussa 2018. Nämä tilaisuudet ovat myös osa eurooppalaisen kulttuuriperinnön teemavuoden ohjelmaa.

3. JÄSENISTÖ

Suomen Kotiseutuliiton jäsenmäärä on kasvanut runsaasti viime vuosien aikana. Toimintavuoden aikana jatketaan jäsenhankintakampanjoita. Tavoitteena on, että jäsenmäärä jatkaa kasvuaan.

www.kotiseutuliitto.fi/jasenet

3.1 Kunniajäsenet

Liitolla on toimintavuoden alkaessa 7 kunniajäsentä: kasvatustieteen tohtori h.c. Eeva Ahtisaari, professori Pekka Laaksonen, professori Aarne Laurila, ministeri Jaakko Numminen, professori Veijo Saloheimo, filosofian tohtori h.c. Markku Tanner ja akateemikko Päiviö Tommila.

3.2 Yhteisöjäsenet

Suomen Kotiseutuliitolla on toimintavuoden 2018 alkaessa 828 yhteisöjäsentä. Jäsenkunnan kivijalan muodostavat erityyppiset paikallisyhdistykset, kuten kotiseutu-, kaupunginosa- ja kyläyhdistykset, museoyhdistykset sekä kulttuuriseurat ja -säätiöt. Myös 100 kuntaa muodostavat merkittävän jäsenkokonaisuuden. Lisäksi liiton jäsenenä on kymmenkunta valtakunnallista järjestöä, viisitoista alueellista järjestöä sekä kaikki maakuntien liitot ja Suomen Kuntaliitto.

3.3 Kannattajajäsenet eli Kotiseutuklubi

Liitolla on toimintavuoden alkaessa 200 kannattajajäsentä, jotka muodostavat Kotiseutuklubin jäsenistön. Tavoitteena on, että Kotiseutuklubiin liittyy toimintavuoden aikana 20 uutta henkilöä.

Klubin jäsenille järjestetään vuositapaaminen Valtakunnallisilla kotiseutupäivillä, vuonna 2018 Lappeenrannassa. Lisäksi klubilaiset saavat kaiken liiton julkaiseman jäsenmateriaalin kotiin kannettuna, sekä alennuksia niin liiton kuin Suomalaisen kirjallisuuden seuran julkaisuista. Vuoden 2018 aikana klubijäsenet kutsutaan VIP-tilaisuuteen John Nurmisen säätiön merenkulkua ja Itämeren historiaa käsittelevään museoon. Eduista ja tapahtumista kerrotaan klubikirjeissä.

4. HALLINTO

Liiton luottamushenkilöhallinto on kolmiportainen. Korkeinta päätösvaltaa käyttää vuosikokous, johon jäsenyhdistykset nimeävät äänivaltaiset edustajansa. Päätöksenteon avoimuuteen kiinnitetään erityistä huomiota. Vuodesta 2015 vuosikokouksen, valtuuston ja hallituksen esityslistat ja pöytäkirjat sekä jaostojen ja työryhmien muistiot on julkaistu osoitteessa www.kotiseutuliitto.fi/toiminta/kokousasiakirjat.

4.1 Vuosikokous

Suomen Kotiseutuliiton sääntömääräinen vuosikokous pidetään 10.8.2018 Lappeenrannassa Valtakunnallisten kotiseutupäivien yhteydessä. Vuosikokous valitsee Kotiseutuliitolle valtuuston, joka päättää liiton toiminnan strategisesta suunnittelusta ja seurannasta.

4.2 Valtuuston jäsenten vaali ja valmisteluvaliokunta

Valtuuston vaalivaliokunta koostuu perinteiseen tapaan valtuustopaikan viimeisimpinä jättäneistä maakuntien edustajista. Vuodelle 2018 valtuuston vaalin valmisteluvaliokuntaan nimettiin Jyrki Haapala Mikkelistä, Pirjo Karhu Oulusta ja Risto Piekka Helsingistä. Puheenjohtajaksi valittiin Risto Piekka. Keväällä 2018 järjestetään valtuuston ehdokasasettelua varten maakunnalliset kokoukset niissä maakunnissa, joissa on erovuoroisia valtuutettuja. Valmisteluvaliokunta tekee vuosikokoukselle esityksen valtuuston kokoonpanosta maakunnallisten kokousten esitysten pohjalta.

4.3 Valtuusto

Valtuuston kevätkokous pidetään toukokuussa 2018 Tuusulassa ja syyskokous marras-joulukuussa 2018 Helsingissä. Valtuustossa on 30 edustajaa sekä puheenjohtaja. Valtuutetut edustavat liittoa omissa maakunnissaan. Viisi valtuutetuista on asiantuntijajäseniä, jotka edustavat liiton toiminnan kannalta keskeisiä aloja. Tällä hetkellä asiantuntijajäsenten edustamat alat ovat kulttuurien tutkimus, kotiseutuarkistot ja kaupunkien kotiseututyö, lisäksi maakuntien liitoilla ja Kuntaliitolla on asiantuntijaedustus valtuustossa.

4.4 Hallituksen vaalivaliokunta

Valtuusto valitsee kevätkokouksessaan keskuudestaan hallituksen vaalivaliokunnan, joka tekee esityksensä valtuuston syyskokoukseen.

4.5 Hallitus

Valtuusto valitsee liiton hallituksen puheenjohtajan ja jäsenet erovuoroisten tilalle. Esityksen vuoden 2018 hallituksen kokoonpanosta tekee valtuuston vuoden 2017 kevätkokouksen asettama valintatoimikunta joulukuussa 2017. Hallitus vastaa liiton operatiivisesta suunnittelusta, taloudesta ja seurannasta. Hallitus kokoontuu vuoden aikana 7-9 kertaa. Hallitus voi kokoontua myös sähköisesti. Valtuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat osallistuvat työskentelyyn puhevaltaisina.

4.6 Jaostot, työryhmät ja neuvottelukunnat

Hallitus asettaa avukseen jaostoja, työryhmiä ja neuvottelukuntia, joiden tehtävänä on valmistella ja tehdä aloitteita liiton toiminnan kehittämiseksi. Samalla ne toimivat liiton ja ympäröivän yhteiskunnan ja eri toimijoiden välisenä yhdyssiteenä. Kaudelle 2017-2018 hallitus on nimennyt vuosikokouksen valitsevien toiminnan päälinjojen mukaiset jaostot. Jaostojen, työryhmien ja neuvottelukuntien puheenjohtajana toimii aina joko hallituksen jäsen tai joku liiton puheenjohtajistosta ja sihteerinä liiton toimihenkilö. Jaostojen toimintatavoissa otetaan käyttöön osin verkkotyöskentely.

Jaostot (2017-2018)

Kulttuurisesti monimuotoinen Suomi ja suomalaisuus -jaosto

Jaoston tehtävänä on seurata aiheesta käytävää keskustelua ja yhteiskunnallista kehitystä. Jaosto tekee aloitteita Kotiseutuliiton hallitukselle toimintatavoista, jotka kehittävät liiton toimintaa

päälinjan mukaisesti ja joiden avulla liitto vaikuttaa yhteiskunnan asenneilmapiiriin. Jaosto toimii yhdyssiteenä erilaisten toimijakenttien välillä. Puheenjohtaja: Sampo Suihko.

Uudet toimintamuodot kotiseututyössä -jaosto

Jaoston tehtävänä on seurata kotiseututyön kehitystä erilaisissa toimintaympäristöissä, osallistua erityisesti lähidemokratiasta ja kansalaisosallistumisesta käytävään keskusteluun ja tehdä liiton hallitukselle aiheeseen liittyviä aloitteita. Jaosto seuraa ajankohtaista hallintorakenteiden muutosta etenkin osallisuuden näkökulmasta. Puheenjohtaja: Sampo Purontaus.

Kaupunkijaosto

Jaoston tehtävänä on seurata kotiseututyön kehitystä erilaisissa kaupunkiympäristöissä, osallistua aiheesta käytävään keskusteluun ja tehdä liiton hallitukselle aiheeseen liittyviä aloitteita. Jaoston tehtävänä on myös suunnitella ja tukea urbaanien alueiden kotiseututyötä, toimia Vuoden kaupunginosa -kilpailun esiraatina ja valmistella urbaaniin kotiseututyöhön liittyvä keskustelutilaisuus esimerkiksi Valtakunnallisille kotiseutupäiville. Puheenjohtaja: Tuula Salo.

Työryhmät

Talous- ja säätiötyöryhmä

Kotiseutusäätiön valmistelutyöryhmä valmistelee Kotiseutuliiton hallituksen päätöksen mukaan Kotiseutusäätiön perustamista. Työryhmä myös valmistelee liiton taloutta koskevia toimenpiteitä erityisesti varainhankintaan ja sijoituksiin liittyen. Työryhmä tekee tarvittaessa kehitysehdotuksia hallitukselle. Puheenjohtaja: Kirsi Moisander.

Paikallismuseo- ja arkistotyöryhmä

Työryhmän tehtävänä on kartoittaa museokenttää ja valmistella liiton lähivuosien paikallismuseotyötä. Ryhmä työskentelee etenkin EU-tietosuojadirektiivin ja tietosuojalain vaikutusten selvittämiseksi ja Kotiseutuliiton kotiseutuarkistoja koskevan suosituksen päivittämiseksi. Puheenjohtaja: Janne Vilkuna

Sääntötyöryhmä

Sääntötyöryhmän tehtävänä on valmistella sääntömuutosta vuoden 2018 vuosikokoukselle. Puheenjohtaja: Teppo Ylitalo.

Neuvottelukunnat

Seurantaloasian neuvottelukunta ja työvaliokunta (kausi 2016-2019)

Neuvottelukuntaan kuuluu seurantalojen omistajayhteisöjen sekä opetus- ja kulttuuriministeriön, ympäristöministeriön, Kuntaliiton ja Museoviraston edustajat. Neuvottelukunnan puheenjohtajan asettaa opetus- ja kulttuuriministeriö. Neuvottelukunta tekee Kotiseutuliiton hallitukselle esityksen vuosittaisesta seurantalojen korjausavustusten jaosta. Neuvottelukunnan työvaliokunnan puheenjohtajana toimii Kotiseutuliiton toiminnanjohtaja. Ks. luku 6.1.

4.7 Sääntöuudistus

Suomen Kotiseutuliiton strategiatyöhön on kuulunut kotiseutuliikkeen ja kotiseututyön keskeisten termien määrittely tähän päivään. Valtuuston v. 2015 tekemän esityksen mukaisesti liiton sääntöjen pykälät § 2 ja § 3 eli liiton tarkoitus ja tarkoituksen toteuttaminen päivitetään strategiatyön ja terminologian päivityksen myötä vuoden 2018 vuosikokouksessa. Kyseiset pykälät

on päivitetty edellisen kerran v. 2011. Muu osa liiton säännöistä päivitettiin v. 2014 vuosikokouksessa.

4.8 Kotiseutusäätiö ja Kotiseudulle-keräys

Kotiseutuliiton käynnistämä työ Kotiseutusäätiön perustamiseksi etenee. Valtakunnallisesti toimivan säätiön missio on suomalaisen identiteetin ja paikallisen kotiseututyön tukeminen. Hallituksen nimeämä työryhmä vie varainhankintaa ja säätiön perustamista eteenpäin. Vuonna 2015 aloitettu Kotiseudulle-keräys säätiön perustamispääoman kokoamiseksi jatkuu, kunnes tavoite on saavutettu. Tällöin Kotiseutuliitto perustaa itsenäisen Kotiseutusäätiön, jolla on oma hallinto, minkä jälkeen Kotiseudulle-keräystä jatketaan edelleen säätiön pääoman kartuttamiseksi. Säätiön ensimmäisten apurahojen jakaminen toteutetaan säätiön ensimmäisen toimintavuoden aikana.

www.kotiseudulle.fi

5. JÄRJESTÖTOIMINTA

5.1 Lausunnot ja edunvalvonta

Liitto toimii asiantuntijana ja jäsenistönsä edunvalvojana kotiseututyöhön, paikallisuuteen ja kulttuuriperintöön liittyvissä kysymyksissä. Liitto tekee omaehtoisesti tai yhteistyössä muiden kansalaisjärjestöjen kanssa julkiselle vallalle aloitteita omaa alaansa koskevissa, toimenpiteitä vaativissa kysymyksissä.

Liitto osallistuu kannanotoillaan yhteiskunnan kehityksen suunnasta käytävään keskusteluun. Toimintavuoden aikana seurataan edelleen mm. maakuntauudistusta ja kuntarakennekehitystä ja sitä, miten ne vaikuttavat jäsenyhdistysten toimintaympäristöön. Liiton näkökulmia kuntaliitosten kulttuurisista vaikutuksista ja maakuntauudistuksesta välitetään kunta- ja järjestökenttään.

Liitto antaa siltä pyydetty lausunnot ja pyrkii siihen, että se kutsutaan jo eri valmisteluelinten jäseneksi sen intressialueilta. Liitto toimii lausunnonantajana Valtioneuvoston kanslialle kotiseutuneuvoksen arvonimeä varten. Liitto antaa lausuntoja ja kommentoi kotiseututyön sektorilla tapahtuvaa kehitystä omilla viestintäkanavillaan ja muussa mediassa.

Suomen Kotiseutuliitolla on toimivat yhteydet liiton toimialaan kuuluviin ministeriöihin ja keskusvirastoihin sekä valtakunnallisiin järjestöihin. Liitto informoi tarpeen mukaan eduskuntaa toiminta-alueensa asioista.

5.2 Koulutustoiminta

Maakunnalliset tilaisuudet (ks. luku 5.6) ovat vuosittainen kohtaamistilaisuus liiton jäsenille, toimihenkilöille ja luottamushenkilöille. Tilaisuuksiin kutsutaan vuosittain eri alojen erityisasiantuntijoita opastamaan jäsenistöä kotiseututyön ajankohtaisiin teemoihin liittyvissä kysymyksissä.

Seurantalotoimijoille suunnattuja koulutustilaisuuksia järjestetään yhteistyössä muiden keskusjärjestöjen kanssa, ks. luku 6.1. Paikallismuseotoimijoille toteutetaan koulutuksia useamman maakunnan alueella yhteistyössä Museoviraston ja maakuntamuseoiden kanssa, ks. luku 7.4. Rahoituksen salliessa toteutetaan myös kulttuuriympäristötyöhön ja

vaikuttamisviestintään paneutuva valtakunnallinen koulutuskierrros ja siihen liittyvä sähköinen oppimisympäristö, ks. luku 7.7.

5.3 Jäsenedut ja -palvelut

Kotiseutuliiton työn ja toiminnan päämääränä on jäsenistön palveleminen ja jäsenkentän toimintavalmiuksien parantaminen. Myös erillisiä jäsenetuja ja -palveluita kehitetään kuitenkin jatkuvasti. Jäsenedut ja jäsenpalvelut on koottu verkkoon: www.kotiseutuliitto.fi/jasenet.

Toimintavuonna panostetaan jäsenetujen käyttöönoton helpottamiseen ja tunnettuuden lisäämiseen. Kotiseutuliiton uusi jäsenetu on vuonna 2016 lanseerattu verkkosivupalvelu, jossa jäsenet saavat omat, graafiselta ilmeeltään modernit ja mobiiliyhteensopivat verkkosivut. Sivustopohjan käyttöönotto on jäsenille ilmainen. Käyttöönoton jälkeen vuosimaksu on 90 e + alv / vuosi. Lisätiedot: www.kotiseudut.fi.

Jäsenedut

- Jäsenmateriaali, vuosikirja ja Kotiseutuposti-lehti
- Hilja-uutiskirje ja sähköinen Kotiseutuposti sähköpostitse
- Tuotteet ja julkaisut jäsenhintaan
- Jälleenmyyntioikeus liiton myyntituotteisiin
- eMuseo-mobiiliopastesovellus kotiseutu- ja muille paikallismuseoille, www.emuseo.fi
- verkkosivut yhdistyksille ja henkilöjäsenille www.kotiseudut.fi-palvelussa
- 20 % ale jäsenrekisteristä (alle 100 jäsenen yhteisöille ilmainen), sis. mm. verkkolaskutus
- Etuja uuden yhdistyksen perustamiseen (mallisäännöt, ilmainen rekisteröinti)
- Mahdollisuus käyttää Kotiseutuliiton toimistoa kokouksiin maksutta
- Kutsut liiton tilaisuuksiin, koulutuksiin, seminaareihin ja kotiseutupäiville
- Yhteistyöpalaverit ja alueellinen yhteistyö
- Huomionosoitukset jäsenyhdistysten jäsenille (ansiomerkit, ansiomitalit)
- Oikeus rekisteröidä yhdistyksen seurantalot www.seurantalot.fi-palveluun.

Jäsenpalvelut

Jäsenpalveluita ovat mm. edunvalvonta, yhdistystoiminnan neuvonta, koulutustoiminta, seurantaloiden korjausneuvonta, tiedotuspalvelut, tietopalvelut sekä neuvonta ja opastus järjestötoimintaan. Jäsenet vaikuttavat liiton ja koko kotiseutuliikkeen tulevaisuuden suuntaan mm. vuosikokouksessa ja maakunnallisissa kokouksissa.

5.4 Kotiseutuliiton strategian toimeenpano ja seuranta

Kotiseutuliiton strategian toteutus painottuu toimintavuonna jäsenten tukemiseen ja toiminnan esille tuomiseen, hankeopastuksen toteuttamiseen, Kotiseudulle-keräyksen edistämiseen, Kotiseutusäätiön perustamiseen sekä liiton viestinnän ja vuorovaikutuksen kehittämiseen. Liitto laatii uuden viestintästrategian. Kotiseutuliiton hallitus arvioi Rakkaudesta kotiseutuun -strategian toteutumista jokaisen painopistealueen osalta. Sen mukaan hallitus suuntaa uusia toimenpiteitä strategian tavoitteiden toteutumiseksi. Strategiaa myös päivitetään tarvittaessa.

Strategiaa toteutetaan myös päälinjoihin liittyvissä jaostoissa. Kulttuurisesti monimuotoinen Suomi ja suomalaisuus -jaosto ideoi ja järjestää työseminaarin jaoston teemoista 13.4.2018 Opetushallituksen tiloissa. Sen evästmänä pidetään laaja keskustelutilaisuus Lappeenrannan

kotiseutupäivillä elokuussa 2018. Nämä tilaisuudet ovat myös osa eurooppalaisen kulttuuriperinnön teemavuoden ohjelmaa.

5.5 Valtakunnalliset kotiseutupäivät

70. Valtakunnalliset kotiseutupäivät järjestetään Lappeenrannassa ja Etelä-Karjalassa 9.-12.8.2018 teemalla *Kotiseutu – Miu mau mukkaa*. Teema liittyy yhteisöllisyyteen, osallisuuteen ja yksilön vaikutusmahdollisuuksiin: kun tehdään yhdessä työtä kotiseudun parhaaksi, syntyy yhteisöllisyyttä. Jokainen voi omalta osaltaan luoda kotiseutunsa mieleiseksi osallistumalla ja yhteisöllisyydellä. Aktiivisuudella syntyy jokaiselle omanlainen kotiseutu – miu mau mukkaa (minun makuni mukaan). Päivien pääjärjestäjänä toimii Lauritsala-Seura ry yhteistyössä Etelä-Karjalan liiton ja Suomen Kotiseutuliiton sekä Lappeenrannan ja Imatran kaupunkien kanssa.

Vuoden 2019 eli 71. Valtakunnalliset kotiseutupäivät juhlitaan Tuusulassa. Samana vuonna Kotiseutuliitto täyttää 70 vuotta, joten päiviin liittyy erityistä juhlavuutta, mikä vaatii tavallista enemmän suunnittelutyötä jo toimintavuonna 2018. Myös vuoden 2020 kotiseutupäivien suunnittelua jatketaan.

5.6 Maakunnallinen kotiseututoiminta

Hyvät edellytykset maakunnalliseen toimintaan on vuosikaudet tarjonnut maakuntien liittojen kuuluminen Kotiseutuliiton jäsenkuntaan. Kotiseutuliitto on edelleen kehittänyt maakuntien liittojen kanssa liiton jäsenyhdistysten ja -kuntien välistä yhteistyötä mm. valtuustonsa vaalin valmistelemiseksi alueittain. Myös koulutustoiminnassa on alueellisuus pyritty ottamaan huomioon.

Kaikkien maakuntien liittojen kulttuurivastaavat kutsutaan yhteiseen vuosittaiseen tapaamiseen alkuvuodesta, ja viime vuosina on pyritty järjestämään myös toinen yhteinen keskustelutilaisuus maakuntien liittojen ja opetus- ja kulttuuriministeriön edustajien kanssa.

Kotiseutuliitto järjestää keväisin 10–12 maakunnallista kokousta yhteistyössä maakuntien liittojen kanssa. Maakunnallisiin kokouksiin kutsutaan kaikki ko. maakunnan jäsenyhteisöt sekä alueen luottamushenkilöt keskustelemaan ajankohtaisista asioista ja valitsemaan maakunnan ehdokasta liiton valtuustoon. Tilaisuuksien yhteydessä on myös kotiseututyön ajankohtaisiin osa-alueisiin liittyviä koulutuksellisia puheenvuoroja.

Maakuntien liittojen lisäksi liiton jäsenistöön kuuluu myös kotiseututyön aluejärjestöjä ja muita alueellisesti toimivia yhteisöjä, joiden työtä pyritään tukemaan maakuntatasolla.

5.7 Paikallistoiminta

Kotiseututyön painopiste on paikallistasolla, jossa liiton jäsenyhdistykset ja jäsenkunnat omine verkostoineen toimivat. Erityisesti kuntaliitokset ja kuntakentän rakennemuutoskeskustelu ovat lisänneet paikallisten identiteettien esiintuomista ja vahvistamistarvetta, mikä on tarjonnut liiton jäsenkunnalle tehtävää.

Liiton henkilökunta ja luottamushenkilöt hoitavat aktiivisesti yhteyksiä jäsenyhteisöihin. Liiton toimisto vastaanottaa jäsenyhteisöiltä ja eri kotiseututyötä tekeville laitoksilta kotiseutujulkaisuja. Useat jäsenyhteisöt lähettävät myös omat tiedotuslehtensä liiton toimistoon.

Suomen Kotiseutuliitto korostaa jatkossakin kotiseututyön merkitystä paikallisidentiteettien ja yhteisöllisyyden ylläpitäjänä.

- Lisätään yhteistyötä laajalla alueella toimivien yhdistysten, seudullisten yhteenliittymien ja kaupunginosayhdistysten liittojen kanssa tavoitteena hyvien toimintojen innovointi ja työmallien välittäminen kentälle.
- Tuetaan uusien yhdistysten perustamista mm. neuvomalla ja tarjoamalla mallisäännöt yhdistysten käyttöön.
- Edistetään monipaikkaisten asujien, maassamuuttajien ja maahanmuuttajien mahdollisuutta osallistua kotiseudun kehittämiseen ja kotiseututoimintaan.
- Kannustetaan ja tuetaan paikallisyhdistyksiä ottamaan kantaa ja vaikuttamaan kotiseudun kehittämiseen ja mm. kotiseutukasvatukseen alueensa kouluissa.
- Kehitetään edelleen toimintamallia, miten valtuutetut toimivat alueellaan tiedottaen Kotiseutuliiton ajankohtaisista asioista sekä vahvistaen jäsenten ja keskusjärjestön välistä yhteenkuuluvuutta

5.8 Tunnustuksenosoitukset

Kotiseututyön *ansiomitali* on liiton myöntämistä tunnustuksenosoituksista korkein. Valtakunnallisilla kotiseutupäivillä jaettavat mitalit myöntää Kotiseutuliiton hallitus jäsenyhteisöjen esityksestä.

Liitto jatkaa *ansiomerkkien* välittämistä jäsenyhteisöille. Hopeisista ja kultaisista ansiomerkeistä päättää Kotiseutuliiton hallitus, pronssisesta päättää jäsenyhteisön oma hallitus.

Jäsenyhteisöt voivat tilata liiton *standaaria eli pienoislippua* jäsentensä palkitsemiseksi tai huomionosoitukseksi kotiseututyössä ansioituneille oman harkintansa mukaan. Lisäksi jäsenyhteisöt voivat tilata hopeisesta ansiomerkistä mukailtua hopeista *kaulariipusta* lahjaksi. Liitolla on myös hopeoitu *rintamerkki*.

Lisäksi pohditaan, kuinka liitto varautuu 70-vuotisjuhlavuoteensa 2019.

5.9 Palkitsemiset

Vuonna 2018 valitaan saatujen ehdotusten pohjalta Vuoden kotiseutuyhdistys, Vuoden kaupunginosa ja Vuoden kotiseututeos. Lisäksi hallitus nimeää Vuoden kotiseututeon.

- Vuoden kotiseutuyhdistyksen valinnalla tuetaan innovatiivista ja uudistuvaa kotiseututyötä. Palkittavan tahon tulee olla Kotiseutuliiton jäsenyhdistys.
- Vuoden kaupunginosan valinnalla halutaan korostaa kaupunginosien ja taajamien aktiivisuuden ja kansalaistoiminnan merkitystä yhteisöllisyyden, viihtyvyyden ja henkisen turvallisuuden rakentajina.
 - Vuoden kaupunginosa ja Vuoden kotiseutuyhdistys julkistetaan Kotiseutuliiton vuosikokouksessa Valtakunnallisilla kotiseutupäivillä elokuussa.
- Vuoden kotiseututeoksen valinnalla kannustetaan kotiseutukirjojen tekijöitä ja tuodaan näkyvyyttä kotiseutukirjallisuudelle. Voittaja julkistetaan Turun Kirjamesseilla lokakuussa.
- Vuoden kotiseututeon valinnalla halutaan kiinnittää huomiota omatoimisuuden, aloitteellisuuden sekä uusien toiminta-ajatusten ja hyvien ideoiden esille tuomiseen. Teko julkistetaan Valtakunnallisten kotiseutupäivien avajaisissa elokuussa.

Lisäksi Seurantaloasiain neuvottelukunta myöntää harkintansa mukaan Hyvän korjauksen palkinnon.

5.10 Yhteistyö ja jäsenyydet eri yhteisöissä

Suomen Kotiseutuliitolla on toimivat yhteydet valtiovaltaan, eri ministeriöihin ja keskusvirastoihin sekä valtakunnallisiin järjestöihin. Liiton yhteistyö opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa on toteutunut erityisesti seurantalojen korjaushankkeissa, kotiseutumuseohankkeissa ja yleisessä toiminnan kehitystyössä. Yhteistoiminta ympäristöministeriön kanssa on ollut tiivistä erityisesti Euroopan kulttuuriympäristöpäivien yhteydessä. Lisäksi liitto tekee monissa hankkeissa yhteistyötä mm. Museoviraston ja Opetushallituksen kanssa.

Liiton edustajat organisaatioissa ja työryhmissä, joissa liitto on jäsenenä tai joihin on kutsuttu liiton edustaja:

- Euroopan kulttuuriympäristöpäivien työryhmä
- Europa Nostra
- Europa Nostra Finland ry
- European Heritage Days / Council of Europe
- Folklandia kansantanssi- ja musiikkiristeily
- Käsi- ja Taideteollisuusliitto Taito ry
- Opetus- ja kulttuuriministeriön asettama kulttuuriperintöalan neuvottelukunta
- Museoviraston muinaisjäännösten hoidon rinki
- Pohjola-Norden
- Seurantaloasiain neuvottelukunta
- Suomen Kansallispukujen Ystävät ry
- Suomen Kylätoiminta ry
- Tammenlehvän perinneliitto
- Turun kansainvälisten Kirjamesujen päätoimikunta
- Uudenmaan Ely-keskuksen kulttuuriympäristöryhmä
- Valtakunnalliset kotiseutupäivät: päätoimikunta ja järjestelytoimikunta
- Viheralan neuvottelukunta VihNe
- Yksityisarkistojen neuvottelukunta
- Yhteisölähtöinen paikallinen kehittäminen -ryhmä

5.11 Kansainväliset yhteydet

Suomen Kotiseutuliitto – The Finnish Local Heritage Federation – on myös kansainvälisesti aktiivinen toimija etenkin Euroopan neuvoston ja Euroopan komission suuntaan.

Kotiseutuliiton järjestöpäällikkö Liisa Lohtander on Suomen edustaja Euroopan neuvoston ja Euroopan komission European Heritage Days (EHD) -ohjelmassa ja valittu ohjelman puheenjohtajaksi kaksivuotiskaudelle 19.10.2017 alkaen. EHD on Euroopan neuvoston laajin ja pitkäikäisin kulttuuriohjelma. Siihen liittyen järjestöpäällikkö pitää pitkin vuotta tiiviisti yhteyttä muiden maiden edustajiin sekä osallistuu kansainvälisiin koulutuksiin ja kokouksiin. Suomen EHD eli Euroopan Kulttuuriympäristöpäivät on esitelty luvussa 7.1.

Kotiseutuliitto on jäsenenä Europa Nostra -järjestössä, joka tekee läheistä yhteistyötä Euroopan unionin, Euroopan neuvoston ja Unescon kanssa. Europa Nostra myös mm. jakaa oman kulttuuriperintöpalkinto-ohjelmansa yhteydessä EU:n kulttuuriperintöpalkinnot. Kotiseutuliiton viestintäpäällikkö Anna-Maija Halme on valittu Europa Nostran valtuustoon.

Lisäksi Kotiseutuliitolla on yhteistyötä mm. Ruotsin, Norjan ja Saksan kulttuuriperintöjärjestöjen kanssa.

6. SEURANTALOTOIMINTA

Kotiseutuliitto saa vuosittain opetus- ja kulttuuriministeriön erillisrahoituksen seurantaloiden korjausavustusten jakamiseen ja siihen liittyvään neuvonta- ja tutkimustyöhön. Seurantaloiden korjausavustuksia on jaettu viime vuosina 1,7M euroa vuosittain. Kotiseutuliiton työn painopiste on korjausavustusten jako- ja selvitysprosessissa, korjausneuvonnassa sekä avustuksiin sekä korjaamiseen liittyvässä viestinnässä.

Toimintavuonna järjestetään 1-2 seurantaloiden omistajayhteisöille tarkoitettua maakunnallista korjausneuvontatilaisuutta. Seurantalot.fi-sivuston aktiivista ylläpitoa jatketaan ja korjausneuvontamateriaalia uudistetaan. Lisäksi tehdään neuvontakäyntejä yksittäisillä taloilla sekä kehitetään yhteistyötä muiden seurantalotoimijoiden kanssa. Vuonna 2018 jaetaan Hyvän korjauksen palkinto. Seurantaloiden laajan ja merkittävän kuva-arkiston digitointia ja piirustusarkiston luettelointia jatketaan.

Valtakunnallista seurantalopäivää vietetään vuosittain syyskuun toisena viikonloppuna samaan aikaan Euroopan kulttuuriympäristöpäivien kanssa. Seurantalotoimijoita kannustetaan osallistumaan päivään ja tekemään tunnetuksi talojen elävää kulttuuriperintöä. Seurantaloasiain neuvottelukunta on myös tehnyt kulttuuriympäristösitoumuksen osana ympäristöministeriön sekä opetus- ja kulttuuriministeriön kulttuuriympäristöstrategiaa. Sitoumuksen tavoitteiden toteuttamista jatketaan ja seurataan.

Seurantalotoimintaa varten asetettu neuvottelukunta kokoontuu kahdesti ja sen työvaliokunta vähintään 4 kertaa vuoden aikana. Neuvottelukunta laatii oman toimintasuunnitelmansa.

7. HANKKEET JA PROJEKTIT

7.1 Euroopan kulttuuriympäristöpäivät

Euroopan kulttuuriympäristöpäivät on jokasyksyinen tapahtuma, joka aktivoi ihmisiä toimimaan oman kulttuuriympäristönsä ja -perintönsä omaleimaisuuden puolesta ympäri koko Euroopan. Suomessa tapahtumat keskittyvät vuosittain syyskuun toiseen viikonloppuun.

Vuonna 2018 päiviä juhlitaan eurooppalaisen kulttuuriperinnön teemavuoteen liittyen otsikolla *Tunne perintösi – jaa tarinasi*. Tapahtumanjärjestäjät voivat lähestyä teemaa omista lähtökohdistaan nostaen esiin kulttuuriperinnön ja -ympäristön eri osa-alueita. Kotiseutuliitto haastaa kaikki jäsenensä järjestämään tapahtuman omalla alueellaan syyskuussa 2018. Tapahtuma voi olla kiertokävely, näyttely, talkoot tai muu tapa, jolla yhdistyksen ja koko yhteisön lähiympäristö ja/tai alueelle ominainen kulttuuriperintö tuodaan esille.

Euroopan kulttuuriympäristöpäiviä koordinoidaan Suomen Kotiseutuliitossa. Kotiseutuliitolla on kolme edustajaa päivien työryhmässä. Liitto tekee vuosittain ympäristöministeriön kanssa erillisen sopimuksen, jonka mukaisesti päivien järjestely-, tiedotus- ja raportointivastuu on Kotiseutuliitolla, ja johon se saa rahoituksen ympäristöministeriöltä.

Euroopan kulttuuriympäristöpäivien kansainvälisestä osiosta ks. luku 5.11.
Hankkeen materiaali on osoitteessa www.kulttuuriymparistopaivat.fi.

7.2 Kulttuuriymparistomme.fi

www.kulttuuriymparistomme.fi -sivustolle on koottu kulttuuriympäristöä ja sen hoitoa koskevia verkkosisältöjä ja -palveluita. Verkkopalvelun tuottavat ympäristöministeriö ja Museovirasto yhteistyössä kulttuuriympäristöalan eri toimijoiden kanssa. Käytännön työstä huolehtii Kotiseutuliittoon palkattu toimittaja, jonka tukena ovat päätoimittaja ja toimituskunta.

7.3 Turun kansainväliset kirjamessut

Turun Kansainväliset Kirjamessut on Turussa vuosittain lokakuun alussa järjestettävä messutapahtuma. Suomen Kotiseutuliitto oli mukana perustamassa messuja, ja messut järjestettiin ensimmäisen kerran vuonna 1990. Kotiseutuliitto on mukana messujen päätoimikunnassa. Vuonna 2018 Kotiseutuliitto osallistuu messuille Vuoden kotiseututeoksen julkistamisella ja omalla messuosastolla.

7.4 Paikallismuseohoitajan koulutus

Kotiseutuliitto käynnistää paikallismuseotoimijoille maakunnallisen koulutuskierron kautta maan. Tavoitteena on, että koulutuksen jälkeen vähintään 200 paikallismuseotoimijaa hallitsee paikallismuseonhoidon perusteet. Koulutus myös vahvistaa ja jakaa olemassa olevaa osaamista ja onnistumisia, innostaa jatkamaan omaa vapaaehtoistyötä ja auttaa löytämään oman museon ja sen kokoelman identiteetin.

7.5 Yhdistykset ja kunnat kulttuurikumppaneina -hanke

Yhdistykset ja kunnat kulttuurikumppaneina -hankkeessa Kotiseutuliitto kehittää kolmannen sektorin roolia kulttuuripalveluiden suunnittelussa ja toteuttamisessa. Hankkeen aikana on etsitty parhaita toimintamalleja ja kehitetty uusia. Hankkeen pääpaino oli vuodessa 2017, mutta tulosten jalkautus jatkuu vuonna 2018.

7.6 Aktiivinen kansalainen ja kulttuuriympäristövaikuttaja -hanke

Rahoituksen salliessa toteutetaan valtakunnallinen vapaaehtoistoimijoiden koulutuskierron ja sähköinen oppimisympäristö paikallistoimijoille. Liitto toteutti vuonna 2016 valtakunnallisen selvityksen kulttuuriympäristöön liittyvästä vapaaehtoistyöstä. Tulosten perusteella Suomessa on tuhansia vapaaehtoistoimijoita, jotka kaipaavat apua ja tukea mm. vaikuttamisviestintään ja muuttuvan lainsäädännön ymmärtämiseen. Liitto aikoo kouluttaa tiedostavia ja osaavia vapaaehtoissektorin kulttuuriympäristövaikuttajia – aktiivisia kansalaisia, joiden mukana koulutuksista ammennettu tietotaito leviää paikallistasolla edelleen. Koulutusten aikataulu on kytköksissä maakuntauudistukseen; osallistujat perehdytetään uuteen maakuntahallintoon, sen tehtäviin ja toimijoihin.

7.7 Europa Nostra Finland -palvelut

Kulttuuriperintöjärjestö Europa Nostran paikallisyhdistys Europa Nostra Finland ry ostaa sihteeripalveluita Suomen Kotiseutuliitolta erillisen sopimuksen mukaisesti.

8. VIESTINTÄ JA JULKAISUT

Vuoden 2018 viestinnän suurin ponnistus on liiton verkkosivujen uusiminen. Kotiseutuliitolle myös laaditaan viestintästrategia vuonna 2018. Viestinnän vuosikalenteria kehitetään edelleen ja hankkeille laaditaan tarpeen mukaan erilliset viestintäsuunnitelmat. Lisäksi valtuuston suuntaan viestitään aiempaa tehokkaammin jaostojen ja työryhmien kokousten sisällöistä. Tavoitteena on myös kehittää vaikuttamisviestintää. Viestinnän keinoin pyritään yhä enemmän luomaan ja tuomaan esiin keskustelunaiheita ja vahvistamaan entisestään liiton roolia asiantuntijaorganisaationa.

Kotiseutuliitto on suunnannut yhä enemmän voimavaroja sähköiseen viestintään. Kehitys jatkuu, mutta samalla pyritään huomioimaan edelleen mahdollisimman hyvin ne jäsenet, joilla ei ole käytettävissään kaikkia sähköisiä välineitä. Liitto pyrkii innostamaan jäsenyhteisöjään näkemään oman roolinsa osana liiton viestintää – erityisesti käyttämään hyväkseen sosiaalisen median tarjoamia osallistumismahdollisuuksia sekä välittämään liiton sanomia omille jäsenilleen ja kontakteilleen. Liitto kuuntelee jäsentensä toiveita viestinnän kehittämiseksi ja jäsenten viestinnän tukemiseksi sekä pyytää aktiivisesti palautetta toiminnastaan.

Alla mainittujen liiton viestintävälineiden lisäksi tietoa jaetaan omien ja lähellä toimivien organisaatioiden sähköpostilistoilla. Tiedotusvälineille toimitetaan tiedotteita ja artikkeleita ajankohtaisista aiheista ja tapahtumista. Kotiseutuliiton yleistä tunnettuutta pyritään lisäämään edelleen.

8.1 Kotiseutu-vuosikirja

Suomen Kotiseutuliitto julkaisee Kotiseutu-vuosikirjaa sekä painettuna että sähköisenä. Vuosikirja tarjotaan jäsenetuna jäsenille. Lisäksi vuosikirjaa myydään Kotiseutuliiton toimistossa. Vuonna 2017 ilmestyi vuosikirjan 104. vuosikerta ja vuonna 2018 se julkaistaan sähköisenä kaikkien luettavaksi. Itsenäisyyden juhluvuoden vuosikirja oli erittäin laaja, ja se kokoaa yhteen paitsi tutkimusta, myös havainnot niistä keskusteluista, joita juhluvuonna järjestettiin kotiseutusuhteesta ja kotiseudun merkityksestä tämän päivän suomalaisille. Poikkeuksellisesti vuonna 2018 ei julkaista uutta painettua vuosikirjaa, vaan keskitytään ajankohtaisten verkkoartikkeleiden tuottamiseen ja julkaisemiseen sekä vuoden 2017 vuosikirjan levittämiseen. Vuonna 2019 julkaistaan jälleen uusi vuosikirja, sen valmistelu aloitetaan vuonna 2018.

8.2 Kotiseutuposti

Vuoden 2018 aikana julkaistaan neljä numeroa Kotiseutuposti-lehteä. Kotiseutupostin sisällöllistä ja ulkoasullista kehittämistä jatketaan. Lehti ilmestyy sekä painettuna että sähköisenä. Se tarjotaan jäsenetuna jäsenille. Lisäksi lehteä myydään irtonumeroina.

8.3 Hilja-uutiskirje

Liiton sähköistä jäsenviestintää ja Hilja-uutiskirjettä kehitetään edelleen. Vuoden 2018 aikana uutiskirje lähetetään sähköpostitse jäsenistölle ja luottamushenkilöille sekä muille kirjeen tilaajille noin kerran kuussa.

8.4 Verkkosivut

Kotiseutuliiton verkkosivujen uudistaminen aloitettiin syksyllä 2017 ja tavoitteena on avata uusi sivusto toukokuussa 2018. Uusi sivusto palvelee jäsenistöä ja muita kohderyhmiä, kuten mediaa ja suurta yleisöä, entistä paremmin. Päämääränä on selkeys ja sujuvuus. Sivustolle avataan myös blogi, jonka tekstit kommentoivat toimialan ajankohtaisia asioita sekä nostavat esiin keskustelunaiheita. Kirjoittajia ovat liiton henkilökunnan ja luottamushenkilöiden lisäksi eri sidosryhmien edustajat.

Liiton sivut ovat kattava tietopankki ja arkisto kaikkeen liiton toimintaan. Sivut toimivat myös alustana, jossa julkaistua materiaalia jaetaan eteenpäin uutiskirjeen, sähköisten sähköpostilistojen ja sosiaalisen median kanavien avulla. Sivuilla julkaistaan sekä tietoa liiton toiminnasta ja tapahtumista että uutisartikkeleita ja kolumneja. Sivujen kautta on mahdollista antaa palautetta liiton toiminnasta.

8.5 Sosiaalinen media

Sosiaalisen median kautta jaetaan tietoa liiton toimintapiiriin kuuluvista asioista ja rakennetaan yhteisöllisyyttä toimijoiden välille.

- *Facebook*
Suomen Kotiseutuliitto on jo usean vuoden ajan toiminut aktiivisesti Facebookissa, missä liitolla on noin 2700 seuraajaa www.facebook.com/Kotiseutuliitto. Myös Valtakunnallisilla kotiseutupäivillä ja Kotiseudulle-keräyksellä on omat sivunsa. Kotiseutupäivien sivulla on yli 900 seuraajaa www.facebook.com/kotiseutupaivat. Kotiseudulle-keräyksen sivulla on yli 500 seuraajaa www.facebook.com/kotiseudulle. Lisäksi Suomi 100 -juhlavuodeksi perustettiin Rakkaudesta kotiseutuun -sivu, jolla on yli 300 seuraajaa www.facebook.com/kotiseuturakkaus.
- *Twitter*
Suomen Kotiseutuliiton Twitter-tili @Kotiseutuliitto jakaa ajankohtaisia uutisia lähes 1700 seuraajalleen. Seurantaloilla ja Euroopan kulttuuriympäristöpäivillä on myös omat tilinsä @Seurantat ja @HeritageDaysFI, joita hallinnoidaan liiton toimistosta.
- *Instagram*
Vuonna 2015 käyttöön otettua kuviin keskittyvää sosiaalisen median palvelun käyttöä kehitetään. Tili on osoitteessa instagram.com/kotiseutuliitto, seuraajia on yli 800.
- *Flickr*
Kuvienjakopalvelu, jossa julkaistaan tapahtumien ja hankkeiden kuvamateriaalia. www.flickr.com/photos/kotiseutuliitto
- *YouTube*
Vuonna 2018 lisätään YouTube-videopalvelun käyttöä. Kotiseutuliiton kanava on osoitteessa www.youtube.com/channel/UC8mufVK_4Fs7gIXe3W09HEQ.

9. TALOUS

Liiton talous perustuu **tuloihin**, jotka muodostuvat seuraavasti:

- valtionapu (43,5 %)
- jäsenmaksutuotot (15 %)
- hankemäärärahat (35 %)
- muut tuotot (6,5 %)

Menot jakautuvat seuraavasti:

- henkilöstökulut (42 %)
- hankekulut (35 %)
- toiminta- ja jäsenpalvelukulut (17 %)
- järjestökulut (5 %)
- muut kulut (1 %)

Tuloja yhteensä 735 870 euroa.

Menoja yhteensä 735 870 euroa.

Seurantalojen korjausavustustoimintaan eli korjausavustuksiin ja Kotiseutuliiton työhön korjausavustushakemusten käsittelyssä, neuvonnassa ja tutkimuksessa, osoitetaan valtionavustusta kaikkiaan 1 889 000 euroa.

Vuoden 2018 talousarvion mukaan ylijäämää ei kerry. Tavoitetulos ei aiheuta epävarmuutta toiminnan jatkuvuudesta, kun toiminta sopeutetaan myönnettyjen avustusten ja muiden tulojen tasoa vastaavaksi. Tämä tehdään saatujen avustusten mukaan laadittavassa erillisessä käyttötalousarviossa, joka laaditaan vuoden alkupuolella.

Periaatteena pidetään, että liitto ottaa hoitaakseen vain tehtävät, joihin sillä on riittävät resurssit.

10. TOIMIHENKILÖT JA TOIMISTO

Kotiseutuliitossa työskentelee kertomusvuoden alkaessa 10 henkilöä, joista 7 vakituisessa ja 3 määräaikaisessa työsuhteessa. Liiton toiminnanjohtaja on Riitta Vanhatalo.

Toimihenkilöiden yhteystiedot ja tehtävänkuvat ovat seuraavalla sivulla, samoin Kotiseutuliiton toimiston yhteystiedot.

Suomen Kotiseutuliitto

Kalevankatu 13 A
00100 HELSINKI
puh. (09) 612 6320
toimisto@kotiseutuliitto.fi

www.kotiseutuliitto.fi
www.facebook.com/Kotiseutuliitto
Twitter: @Kotiseutuliitto
Skype: Suomen Kotiseutuliitto

Henkilökunnan sähköpostiosoitteet: etunimi.sukunimi@kotiseutuliitto.fi

Toiminnanjohtaja Riitta Vanhatalo

puh. (09) 612 63220, 040 733 7033
- Yleishallinto
- Järjestöllinen kehittäminen
- Sidosryhmäsuhteet

Järjestöpäällikkö Liisa Lohtander

puh. 045 1509 109
- Jäsenyhteydet, -palvelut, -neuvonta
- Toiminnanjohtajan varahenkilö
- European Heritage Days

Hallintosihteeri Jonina Vaahtolammi

puh. (09) 612 63260
- Jäsenrekisteri, osoitteistot
- Jäsenmaksut
- Kulttuuriympäristomme.fi -toimitus

Tiedottaja Elina Kuusmin

puh. (09) 612 63225, 050 440 9411
- Viestintä
- Kotiseutuposti
- IT-asiat

Suunnittelija Sini Hirvonen

puh. (09) 612 63226
- Euroopan kulttuuriympäristöpäivät
- Paikallismuseohankkeet

Talouspäällikkö Paula Hirvonen

puh. (09) 612 63222
- Taloushallinto
- Laskutus
- Palkanlaskenta

Toimistoassistentti Elina Teikari

puh. (09) 612 63210
- Toimistopalvelut
- Tuotemyynti ja -laskutus
- Kirjamakasiini ja liiton kirjasto

Rakennustutkija Johanna Hakanen

puh. (09) 612 63221, 046 567 3997
- Seurantaloiden korjausavustusten haku
ja haun suunnittelu
- korjausneuvonta

Tiedottaja-hankesihteeri Sanna Käyhkö

puh. (09) 612 63223, 046 567 3997
- Korjausavustusten haku ja maksatukset
- Seurantaloasioiden viestintä
- www.seurantalot.fi -sivusto

Viestintäpäällikkö Anna-Maija Halme

puh. 040 536 8188
- Europa Nostra Finland -yhteistyö

